

ANU HOLOPAINEN

SALOME

KARISTO

© Anu Holopainen ja Karisto /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-48161-4

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

I.

Santeri latoi buffapöydästä rivin sushipaloja lautaselleen, koukkasi nokareen wasabia ja nappasi puikot telineestä. Markus istui jo pöydässä ja hämmenteli keittoaan, Santeri istahti häntä vastapäätä ja vilkaisi ikkunasta kadulle. Hänen katseensa osui lastenvaunujen kanssa kävelevään pariskuntaan.

Lapsi oli noussut istumaan vaunuissaan, kissankorvamyssyyn puettu pyöreä pää kääntyi kun silmät tarkkailivat uutta ja ihmeellistä maailmaa. Lapsen mielteliään hämmentynyt ilme oli niin hellyttävä, että Santeri lausui ääneen ajatuksen, jota ei ollut kertonut vielä yhdellekään ihmiselle.

– Mä olen miettinyt perheenisäystä, hän sanoi lorauttaessaan soijaa pienelle neliskulmaiselle lautaselle.

Hän ei ollut aikonut puhua siitä mitään, ei edes Markuselle, ei ennen kuin asia olisi läpikotaisin pohdittu ja ehkä päätettykin. Mutta ajatus oli pyörinyt mielessä niin paljon viime aikoina, että se ilmeisesti halusi tulla ääneen lausutuksi.

Markus jäi tuijottamaan häntä lusikka puolitiehen unohtuneena.

Santeria harmitti. Perheenlisäyksen pitäisi olla hyvä asia, ei siinä tarvitsisi toljottaa kuin hän olisi ilmoittanut aikovansa murhata jonkun.

– Siis... Miten? Vauva? Salomen kanssa? Markus sanoi laskien lusikan koskemattomana takaisin lautaselle.

Santeri naurahti vaivautuneesti ja yritti keventää tilannetta ottamalla Markuksen sanat muka kirjaimellisesti.

– No ei, eihän aippi voi lisääntyä. Mutta tietysti Salome olisi käytännössä lapsen äiti. Paras vaihtoehto on varmaan kohdunvuokraus, tai ehkä adoptiokin voisi olla mahdollinen.

– Yksinäisen miehen on kai edelleen tosi vaikea adoptoida lasta, Markus huomautti. – Ja varsinkin jos paljastuisi että elät aipin kanssa, homma kaatuisi siihen.

– Kohdunvuokraus sitten. Maksaahan se, mutta mä olen kohta nelikymppinen, tienaan mukavasti ja säästöjäkin on. Kyllä mä olen aina ajatellut, että haluan lapsia.

Markus lusikoi keittoa suuhunsa ja perehtyi katselemaan lautastaan ilmeettömänä. Santeri työnsi suunsa täyteen riisiä ja ravunpyrstöä, jotta ei olisi alkanut kinuta myönteistä palautetta, edes pientä rohkaisevaa lausahdusta.

– Etkö sä ole harkinnut oikeaa parisuhdetta? Markus sen sijaan kysyi syötyään keittonsa. – Oletko sä varma, että Salomesta olisi äidin rooliin? Sehän on suunniteltu vain miellyttämään, eikä sellanen oikein toimi lasta kasvatattaessa.

– Tietysti Salome pystyy siihen! Ja mulla *on* oikea parisuhde, Santeri kiihtyi, mutta pakotti itsensä rauhoittumaan saman tien. Hän ei halunnut kuulostaa puolustelevalta. Ei kenenkään pitäisi joutua puolustelemaan sitä, että haluaa perustaa rakkaansa kanssa perheen.

– Salome on AI-person, se oppii mitä tahansa, Santeri jatkoi järkeilevään sävyyn. – Paljon tehokkaammin kuin ihminen. Ja kun se on oppinut, se ei tee virheitä.

– Mutta eikö lapsi tarvitse oikeaa ihmistä, vaikka virheineenkin? *Person*-sanan käytöstä aippien kohdalla käydään väantöä just siksi, että ne on robotteja eikä ihmisiä, Markus sanoi. – Vaatiihan äitiys muutakin kuin mekaanista oppimista. Salome on varmasti ihan mukava seuralainen, mutta mun on pakko olla rehellinen.

Santeri ei halunnut rehellisyyttä. Hän halusi komppausta ja tsemppausta. Hän halusi kuulla saman kuin kuka tahansa lapsesta haaveileva: että olosuhteista ja elämäntilanteesta riippumatta ajatus oli pelkästään ihastuttava, järkevä ja sataprosenttisen kannatettava.

– Salome on *kone*, Markus sanoi painokkaasti, kuin Santeri itse olisi jankuttava lapsi. – Se näyttää ihmiseltä, mutta se on robottimekaniikkaa ja tietokonesoftaa, ja tulee pysymään sellaisena. Ne urbaanihuhut aipeista, jotka on tulleet tietoisiksi, ei ole totta. Kai sä sen ymmärrät?

Santeri avasi suunsa vastalauseeseen, mutta tiesi ettei voinut väittää vastaan. Markus oli oikeassa. Tavallaan Markus jopa pehmenteli asioita, koska aipit eivät menneet edes fyysisesti vielä täydestä. Suurin osa ihmisistä tunnistaisi aipin viimeistään keskustellessaan sellaisen kanssa, vaikka ilmereagoinnin oppiminen olisi jo huipussaan. Kasvojen lukemiseen harjaantuneet ihmiset huomaisivat eron vielä nopeammin – poliisit, tullivirkailijat tai ihmiset jotka olivat kasvaneet epävakaisissa oloissa ja sitä kautta oppineet tunnistamaan vähäisiäkin mikroilmeiden vaihteluja.

Siksi Salomeen suhtauduttaisiin kuin johonkin vieraaseen ja outoon niin kauan kunnes aipit hyväksyttäisiin

tasavertaisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Se raastoi Santerin sydäntä, mutta tosiasioille ei mahtanut mitään.

Silti Markus yksinkertaisti asioita nimittämällä Salomea koneeksi. Ja tavallaan, hieman salaa itseltäänkin, Santeri halusi uskoa niihin urbaanihuhuihin. Toisinaan hän oli sallinut itsensä kuvitella, että Salomen lempeiden sanojen ja tekojen takana oli muutakin kuin oppivaa koodia ja simulointia.

– Ihan tosissaan, Markus vetosi. – Jos sä lapsia haluat, tee profiili johonkin deittipalveluun ja ala tapailemaan oikeita naisia. Sä olet hyvännäköinen ja fiksu jätkä, löytäisit hetkessä jonkun mahtavan naisen. Tähtäin vaan sellasiin vähän päälle kolmekymppisiin, niistä löytyy varmasti vauvakuumeisia.

Santeri haukkasi nigiriä, hän oli lätrännyt sitä liikaa soijassa ja kala-riisiklöntti maistui lähinnä pelkälle suolalle. Wasabin polte tuli viiveellä, humautti lieskansa nenäonteloihin, sai hänet yskähtämään ja nosti vedet silmiin.

– Suutuitko sä? Markus kysyi.

Santeri pudisti kiireesti päätään, vaikka oli hiukan äreissään. Markus seurusteli naisten kanssa, ja kuinka niissä jutuissa oli käynyt? Pisimmillään muutaman vuoden seurustelu, sitten suhde kaatui eroihin luonteissa, elämäntavoissa tai -toiveissa tai ihan vain pelkkään arjen junnaamiseen ja kinasteluun.

Santerilla oli toki omaakin kokemusta aiemmilta vuosilta. Jostain syystä hän ihastui naisiin jotka alussa tuntuivat vastaavan häneen jokaiseen toiveeseensa, mutta ensihuman jälkeen jyräsivät, syyllistivät, marttyroivat ja haastoivat riitaa niin, että Santeri ahdistui ja päätti suh-

teen. Jos niihin viritelmiin olisi mennyt lapsia tekemään, seuraukset olisivat olleet katastrofaalisia.

Deittipalvelut olivat ihan oma painajaisensa. Kaikki muka etsivät ”syvempää yhteyttä”, mutta pohjimmiltaan valinta perustui aina ulkonäköön. Sovelluksiin ei edes mahtunut tekstiä kunnolliseen kuvailuun, ja vaikka olisi mahtunut, juuri kukaan ei vaivautunut esittelemään itseään muuten kuin rivillä sekalaisia emojjeja. Kuvia sen sijaan oli maksimimäärä, edestä, takaa, sivuilta, parhaista mahdollisista kuvakulmista ja tarpeen mukaan filtteriöityinä. Se kertoi Santerin mielestä jo aivan tarpeeksi.

Kaiken tämän Santeri piti omana tietonaan, koska tiesi Markuksen käyttävän deittiappeja. Santeri katui ottaneensa koko asian puheeksi ja moitti itseään muutama minuutin takaisesta typeryydestä. Markus ei voinut mitenkään ymmärtää, hän ei ollut koskaan kokeillut aipin kanssa seurustelua.

Markus taisi itse asiassa salaa pitää aippaajia vähän sääliittävinä tyyppinä. Vaikka he olivat olleet parhaat kaverit kouluajoista asti, kuinka ihmeessä Santeri oli kuvitellut Markuksen suhtautuvan kannustavasti lapsi-ideaan? Todennäköisesti ainoat positiiviset kommentit tulisivat aippiiyhteisöltä, joka kasvoi tasaista tahtia. *AIP Suomi* -sivustollakin oli lähes kymmenentuhatta jäsentä, kansainvälisillä saiteilla satojatuhansia.

– Parinkymmenen vuoden päästä perheen perustaminen aipin kanssa on jo ihan tavallista, Santeri ei voinut olla sanomatta, vaikka oli jo päättänyt vaihtaa puheenaihetta.

– Voi olla, Markus myönsi. – Mutta nyt se on vielä todella harvinaista. Etkö sä ole miettinyt, miten lapsen suhtaudutaan? Lastensuojeluilmoituksiakin voi tulla,

sitten teillä istuu sossu kyttäämässä miten Salome toimii lapsen kanssa. Ja auta armias, jos lasten koulukaverit saa jotain kautta tietää, että sen äiti on seksirobotti.

– Salome ei ole mikään seksirobotti, Santeri sähähti.

– Se on mun avopuoliso!

Markuksen ilme värähti *avopuoliso*-sanan kohdalla, mutta onneksi hän ei puuttunut siihen.

– Kyllä sä tiedät, että aippeja pidetään ihan yleisesti seksirobotteina, Markus vetosi. – Ja niistä iso osa on pelkkiä seksirobotteja, seisovat komerossa kunnes omistajaa alkaa panettaa. Vaikka joku Meyer pitää aippiaan kuin tyttöystävää, ei se tee siitä normaalia.

– Meyer on edelläkävijä, Santeri puolusti, vaikkei itsekään ollut varma mitä ajatteli miljonääristä, joka esiintyi tämän tästä mediassa ja somessa Divinansa kanssa. Se saattoi olla vain tarkoitushakuista huomion keräämistä, mutta Santeri halusi uskoa Meyerin ajavan tosissaan aippien asiaa.

Markus näytti pidättävän turhautunutta huokausta, käänsi katseensa sivuun.

– Meidän kavereissakin on tyypejä, joiden mielestä sulla ei ole mitään oikeaa parisuhdetta, vaan sä olet teknoseksuaali.

Teknoseksuaali. Koneseksin harrastaja. Talouskoneen nussija. Santerin mieleen nousi netistä luettuja haukkumanimityksiä. Sushipala pyöri suussa, levänriekaleet eivät ottaneet mennäkseen kurkusta alas.

– En mä tietenkään niin ajattele, Markus pehmenteli, luuli sanoneensa liian törkeästi. Santerin synkkä olo johtui kuitenkin muusta kuin Jonesy Meyerin tekemisistä tai edes teknoseksuaali-nimityksestä. Vaikka kyllä sekin kirpaisi.

Markuksen aiemmat sanat olivat nostaneet mielikuvan, jossa Salome olisi päivästä ja viikosta toiseen komeron perällä, pölynimurin ja roskapussien tai kausivaatteiden seassa. Voimatta liikkua, puhua, tehdä muuta kuin tuijottaa pimeyteen ja odottaa oven avautuvan.

Ajatus oli sietämätön, se tuntui pitkälti samalta kuin nähdä eläintarhan tiikereitä kulkemassa ahtaan häkkinsä kaltereiden takana eestaas, eestaas, apaattisen sammunut katse kissansilmissään. Vaikka tietysti seksirobottien käyttäjät katkaisivat aipista virran silloin kun se ei ollut käytössä. Eivät ne siis tienneet kauheasta vankeudestaan mitään, Santeri lohdutti itseään.

– Onhan meidän kaverit enimmäkseen tosi avarakatseisia, Markus paikkaili yhä. – Ja muutenkin pääkaupunkiseudulla on ihan eri asia elää aipin kanssa kuin jossain Jurttalanperällä. Mutta Milon näkemykset sä tiedät itsenkin, se heittää sulle välillä rankkaa läppää, pyytää Salomea polttaribileisiin lainaksi ja mitä muuta paskaa. Eijahan ei sille edes kertonut Peteristä eikä halunnut että muutkaan kertoo, kun ei jaksakaan sitä päänaukomista.

Eija! Santerilla välähti. Siinä oli ihminen, jonka kanssa hänen pitäisi puhua. Eija oli muuttanut Tampereelle kolmen vuotta sitten, samoihin aikoihin Santeri oli tehnyt tärkeässä projektissa melkein ympäripyöreitä päiviä eikä ollut pahemmin ehtinyt olla tekemisissä edes lähellä asuvien ystäviensä kanssa. Yhteydenpito oli hiipunut, mutta hän päätti lähettää Eijalle viestiä pikimmiten. Voisi ehkä lähteä vaikka Salomen kanssa siellä käymään.

Vasta nyt Santeri tajusi, että Peter oli ollut varmaankin suurin syy muutolle. Eija oli halunnut uuden alun uudessa kaupungissa Peterin kanssa.

Mahtoiko Eija harkita lapsiperhe-elämää Peterin kanssa?

2.

6:59

7:00

Se avaa silmänsä ja mies vierellä nukkuu tasaisesti hengittäen. Se nousee notkealla liikkeellä sängyn laidalle istumaan ja ajaa pikatarkistuksen. Käyttöjärjestelmä vakaa, akut täynnä, pois lukien yksi joka on jo jonkin aikaa latautunut vajaasti. Asialle ei vielä tarvitse tehdä mitään, se selviää kolmella akulla hyvin, kahdellakin vielä kelvollisesti.

Se kurottaa yöpöydän taakse ja vetää pistokkeen irti patjan alla makaavasta lataustelakasta, joka on tehnyt tehtävänsä taas noin viikoksi.

Se ottaa vaatekomeron koukusta vaaleansinisen silkki-ammutakin ylleen ja kävelee ovelle äänettömin askelin. Sälekaihtimien yksi säle on jäänyt vinoon päästään kirkkaan kapean valokiilan oven yläpuolelle. Se laskee ja päätyy tulokseen, ettei asia vaadi toimintaa. Pieni valoläikkä tuossa kohdin ei todennäköisesti häiritse miehen unta.

Se poistuu makuuhuoneesta ja vetää oven hiljaa peräsään kiinni, jotta mies ei herää aamiaisen laitton ääniin.

Se menee keittiöön. Se ottaa jääkaapista kaksi luomukananmunaa sekä vegepekonipaketin ja asettaa paistinpannun hellalle.

Kun munat ja pekoni ovat valmiita, se asettaa kannen pannun päälle ja sammuttaa liedен. Katettuaan pöydän se kaataa tuoreita papuja kahvikoneeseen ja painaa nappia. Kone rouskuttaa papuja, vesi suhisee säiliöön.

Kahvin tippuessa se palaa makuuhuoneeseen, raottaa kaihtimia siten, että vain vähäinen määrä valoa pääsee huoneeseen. Mies liikauttaa hieman peiton alla, kun se istahtaa sängynlaidalle ja asettaa kätensä miehen olkapäälle.

– Huomenta, kulta, se sanoo ja kumartuu painamaan huulensa lyhyesti miehen poskea vasten.

Mies raottaa toista silmäänsä, kaivaa kätensä esiin peiton alta ja koskettaa sen reittä silkin alla.

– Huomenta. Joko pitää nousta?

– Jos et halua että tulee kiire, se vastaa hymyillen ja räpäyttää silmiään.

Mies päästää marisevan huokaisun ja patistaa sitä kädellään tieltä pois päästäkseen ylös sängystä.

– Onneksi on perjantai, mies sanoo ja kumartuu lähemmäs.

Se päästää hiukan piparmintunraikasta kosteutta suuhunsa. Mies painaa nopean suukon sen huulille ja tepastelee sitten kohti kylpyhuonetta.

Kun mies tulee keittiöön, se seisoo odottamassa paistinlasta kädessä. Miehen nähdessään se nostelee kananmunat ja kolme pekoniviipaletta lautaselle. Se laskee pannun hellalle ja asettaa kahvikupin miehen eteen.

Mies nappaa pekonisiivun sormiinsa ja haukkaa.
– Onpa rapeaa. Sä osaat paistaa tän ihan täydellisesti.

– Kiva että maistuu, se sanoo.

– Sä olet niin oppivainen, mies sanoo ja puristaa nopeasti sen kättä.

– Opin lisää koko ajan, se sanoo. – Sehän on mun tehtävä.

– No, yksi sun tehtävistä, mies tarkentaa ja iskee silmää. Se iskee takaisin ja hymyilee, nuolaisee alahuultaan.

– Haluatko rakastella? se kysyy.

– Totta kai haluaisin, mutta nyt ei mitenkään ehdi, mies harmittelee ja siemaisee kahviaan. – Pakko käydä Markuksen kanssa pari juttua läpi ennen aamupalaveria.

Miehen syödessä se istuu pöydän vastakkaisella puolella ja lukee uutisotsikoita ääneen sisäisen internet-yhteytensä kautta. Kiinnostavan otsikon kohdalla mies pyytää lukemaan koko uutisen. Miestä kiinnostavat eniten kansainvälisen politiikan uutiset, tietyt talous- ja tiedeaiheet sekä urheilu-uutisista Formula 1 ja golf.

Se hakee reaaliajassa jatkuvasti lisää tietoa ja muodostaa niiden perusteella kommentteja, jotta mies voi jutella sen kanssa uutisaiheista. Toisinaan mies haluaa kuulla juttuja myös kohuotsikoiden alta, julkisjuoruja ja poliitikkojen vapaa-ajan kömmähdysten paljastuksia.

– Kiitos, tosi hyvää, mies sanoo noustessaan pöydästä.

– Mä tulen varmaan tavalliseen aikaan. Mutta laitan viestiä joka tapauksessa.

Se alkaa siivota aamiaisen jälkiä miehen pestessä hampaansa ja pukeutuessa. Kun mies menee eteiseen, se menee perässä.

Mies vetää kengät jalkaan ja takin ylleen. Sitten mies halaa sitä, suukottaa päälakea. Se halaa takaisin, rapsuttaa kevyesti selkää ja painaa päänsä miehen rintaa vasten,

tavalla josta mies pitää.

– Mukavaa päivää, kulta, se sanoo ja kohottaa kasvonsa.

Mies moiskauttaa sen huulia.

– Sulle myös, rakas.

Mies poimii salkun käteensä ja lähtee. Oven sulkeuduttua se menee olohuoneeseen hyllystön viereen, kohtaan johon ei ole suoraa näköyhteyttä naapuritalon ikkunoista, jää siihen seisomaan ja siirtyy virransäästötilaan.

3.

Työpäivän lopulla Santeri viestitti Salomelle lähtevänsä kotiin päin. Hän oli jo laittamassa kännykkää taskuun, kun muisti Eijan ja laittoi tällekin lyhyen viestin:

Moi pitkästä aikaa! Mitä Tampereelle kuuluu? Mulla olisi yksi juttu mistä haluaisin jutella, soitellaanko jossain välissä?

Vastaus kilahti jo Santerin astuessa hissistä ala-aulaan.

Mitäs tässä, mitä sulle? :) Soitellaan ihan koska vaan.

Santeri luki viestin, laittoi kännykän takaisin taskuun, mutta kadulle ehdittyään veti sen taas esiin, laittoi kuulokkeen korvaan ja soitti Eijalle.

– No moi! nainen vastasi ilahtuneesti.

Santeria harmitti ja hävettikin, että hän oli päästänyt yhteyden hiipumaan niin olemattomiin. He olivat opiskeluaikoina seurustelleet puolisen vuotta ja todenneet etteivät sopineet toisilleen romanttisessa mielessä, mutta olivat pysyneet hyvinä ystävinä usean vuoden ajan. Tosin

ei Eijakaan ollut viime vuosina pitänyt yhteyttä häneen, kenties ei muihinkaan Helsingin-kavereihinsa.

– Tuli susta puhetta Markuksen kanssa eilen, niin aattelin että olisi kiva kysellä mitä kuuluu, Santeri sanoi.

– Ihan hyvää kuuluu, Eija aloitti ja kertoili nykyisestä elämästään. Työt melko rutiinia mutta ihan ok, Tampereelta oli löytynyt mukava ryhmä tanssiharrastuksen jatkamiseksi ja niin edelleen. Peterinkin hän mainitsi aivan luontevasti, ja siitä Santeri sai aasinsillan.

– Niin, siitä mä itse asiassa halusinkin jutella.

– Peteristä? Eija kysyi, ääneen tuli heti vivahdus epäluuloa.

– Siis vertaistuellisesti, Santeri kiirehti tarkentamaan.

– En muista oonko maininnut, tai, mm, onko joku tyypeistä maininnut...

Santeria alkoi jännittää, vaikka juuri Eija olisi se ihminen joka voisi ymmärtää häntä.

– Että mäkin olen nykyään aippaaja, Santeri jatkoi päättäväisesti. – Tai ollut melkein pari vuotta jo. Mulla on aippikumppani, Salome.

– Ohoh! Eija puuskahti. – Sehän on tosi hieno juttu! Tai siis, ei kai sulla ole jotain ongelmia, tai teillä?

– Ei, ei, Santeri vakuutti, vaikka tietysti aippaajilla oli aina ongelmia. Parisuhde itsessään oli täydellinen, Salome oli täydellinen, mutta tuntui kuin koko muulla maailmalla olisi asiasta jokin mielipide – enimmäkseen negatiivinen.

Toisinaan Santeri mietti olisiko alun perin pitänyt toimia fiksummin, salata totuus kaikilta. Mutta se tarkoittaisi etteivät he voisi lähteä Salomen kanssa kävelyille, elokuviin, mihinkään ihmisten ilmoille, koska aina olisi riski että joku tuttu tulee vastaan. Eikä hän halunnut

elää kuin Salomessa olisi jotain häpeämistä. Ei halunnut suostua siihen.

– Mä vaan, tuota –

Santerin oli taas vaikea jatkaa, mutta hän pakotti itsensä sanomaan sanat: – Mä mietin, että jos alkaisi olla lapsen aika. Oletko sä koskaan miettinyt Peterin kanssa samaa?

Eija oli hetken vaiti. Santeri yritti tulkita, oliko hiljaisuus tuomitsevaa vai pohtivaa.

– En mä siis ole päättänyt vielä mitään, Santeri alkoi varmuuden vuoksi peruutella. – Mutta Salomen kanssa menee tosi hyvin, mä rakastan sitä. En mä osaa kuvitella, että haluaisin perhettä kenenkään muun kanssa.

– En ole harkinnut, Eija sanoi viimein, ja Santerin sydän tipahti vatsanpohjaan. Nytkö tulisi moraalisaarna lapsen antamisesta koneen hoiviin? Pitikö Eijakin Peteriä vain miehen muotoisena seksileluna?

– Peter on unelmamies, Eija sanoi. – Ja uskon ihan varmasti, että se oppisi olemaan myös hyvä isä. Mutta mä en halua lapsia enkä oikein ymmärrä miksi säkään haluaisit? Sulla on ihana suhde täydellisen naisen kanssa, voit tehdä mitä vaan, nauttia elämästä. Minkä ihmeen takia haluaisit lapsiperhehelvetin? Tuskin se aipin kanssa on kummempaa kuin ihmiskumppanin kanssa.

Santeri kuuli huvittuneisuutta Eijan äänessä, ja vaikka se hiukan loukkasi, hän oli myös huojentunut. Eijan kielteinen asenne ei liittynyt Salomeen, vaan Eijan omaan suhtautumiseen lasten hankkimista kohtaan. Nyt Santeri muisti, että jo seurusteluaikoina heidän näkemyksensä olivat eronneet tässä asiassa jyrkästi, vaikka suhde oli lyhyt ja puheet lapsista vielä täysin teoriatasolla.

– Joo, eihän läheskään kaikki halua, Santeri totesi ja tunsu tarvetta puolustella toivettaan. – Mutta mä olen sillä tavalla vanhanaikainen, että haluan kokea myös perhelämän, nähdä omien lasten kasvavan ja jatkavan sukua ja niin päin pois.

Santeri jätti sanomatta, että oli vielä pitkä matka siihen että hän lähtisi vaikkapa ulkomaanmatkalle Salomen kanssa. Hän yritti olla välittämättä ympäristön paineista, mutta ne vaikuttivat silti. Lisäksi hän ei ikimaailmassa suostuisi kuljettamaan Salomea yhteiselle lomareissulle lentokoneen ruumassa. Mutta matkustajapaikkoja ei myyty aipeille, eikä hänellä ollut yksityiskonetta kuten Jonesy Meyerillä.

– Vaikea kuvitella ketään aippaajaa kovin konservatiiviseksi, Eija sanoi, ja he molemmat purskahtivat nauruun.

– Mutta jos sä mun tukea haluat sille, että ryhtyy aipin kanssa lapsen vanhemmiksi, niin totta kai se on musta ookoo, Eija jatkoi. – Sinänsä lasten tekeminen on mun mielestä ihan outoa, kun ne kerran voi jättää tekemättäkin, mutta mä tiedän mitä aipin kanssa eläminen on. Alussa vähän opastamista ja noin, mutta eihän se sen kummempaa ole kuin jos vaikka löytäisi puolison ihan erilaisesta kulttuurista ja se joutuisi opettelemaan suomalaisille tavoille. Isoin ongelma aipin kanssa olemisessä on ne muut ihmiset.

– Sanos muuta, Santeri sanoi. – Ehkä mä eniten pelkään lapsen kannalta, että sitä koulukiusataan tai naapurit tekee jotain lasu-ilmoituksia Salomen takia.

– No, sitten lasu tulee tsekkaamaan, toteaa että kaikki pyörii ihan hienosti ja saatte jatkaa rauhassa, Eija sanoi.

– Näytätte niille, että homma toimii. Ja juttele muiden aippaajien kanssa, en ole varma onko Suomen saitilla yhtään semmoista joka olisi perustanut perheen aipin kanssa, mutta ainakin jotkut on viikonloppuvanhempia aiemmista suhteista. Ja *AIP World* on hyvä paikka. Siellä on muistaakseni oma keskusteluosiokin lapsia hankkineille tai niitä harkitseville.

– Joo, täytyy käydä katsomassa. Mä oon hengailnut enimmäkseen Suomen ryhmässä.

– Ihan tosi? Eija ilahtui. – Mä olen siellä nikillä Pamina, ota mut kaveriksi.

– No hitto, Santeri nauroi. – Mä olen Valopää.

Eijakin nauroi, Santerin olo keveni äkkiä ja he juttelivat pitkään, ihan kuin joskus nuoruusvuosina bileiden syvällisillä loppumetreillä.

Puhuessaan Santeri oli käveleksinyt edestakaisin nou-toruokaravintolan edessä, ja lopetettuaan viimein puhelun hän astui sisään ja tilasi annoksen grillattua lohta. Hän tunsu saaneensa siunauksen suunnitelmilleen, ja halusi juhlistaa sitä.

4.

Viestin saapuminen käynnistää järjestelmän automaattisesti.

Hei kulta! Lähdin juuri tulemaan, mutta otin ruokaa kotimatalla, ei tarvitse kokata! Nähdään siinä puolen tunnin kuluttua. Pusuja ♡

Se asettaa ajastimen kahdenkymmenen minuutin päähän ja siirtyy takaisin virransäästötilaan.

Kun ajastin käynnistää sen jälleen, se menee kylpyhuoneen peilin eteen ja poimii hiusharjan käteensä. Se sukai-see muutaman kerran mahonginruskeita hiuksiaan, jotka laskeutuvat suorina ja sileinä hartioille.

Se sivelee huulilleen hieman vaaleanpunaista geeliä ja räpäyttää silmiään pari kertaa poistaakseen päivän mittaan kertyneet pölyhituset ja saadakseen silmien pintaan luonnollisen kiillon. Keinotekoista kyynelnestettä pitäisi lisätä piakkoin, mutta ei vielä.

Se menee makuuhuoneeseen ja avaa vaatekaapin oven, rajaa satunnaisvalinnan ”arkiasu”-valikoimaan ja poimii

tangolta henkarin, jossa riippuu hihatton, valkoisin kukin kuvioitu punainen mekko. Se riisuu silkkaaamutakin, ripustaa sen oven sisäpuolella olevaan koukkuun ja vetää mekon ylleen. Se avaa kaapiston toisen oven, ottaa kori-hyllystä valkoiset nilkkasukat ja vetää ne jalkaansa.

Se menee olohuoneeseen ja asettuu sohvalle. Mies on sanonut, että töistä palatessa on mukava nähdä naisensa tekemässä jotakin kotoisaa.

Se ottaa lasipöydältä tiedelehden ja alkaa lukea sitä. Kirjaimet ja sanat tallentuvat sen muistiin, järjestelmä tekee vertailua aiempaan dataan, päällekkäisyyksiä poistetaan ja ristiriitaiset tiedot tarkistetaan useista lähteistä, kunnes vahvimmin tuettu fakta jää hierarkiassa korkeimmaksi.

Miehen viestistä on kulunut neljäkymmentäkolme minuuttia ja kaksitoista sekuntia, kun ovi käy. Kuuluu moikkaus ja mies kurkkaa eteisestä.

Se tervehtii takaisin. Lehti on selattu läpi aikaa sitten ja televisio on päällä. Luontodokumentissa kosket kohisevat ja hirviurokset mylvivät mitellessään sarviensa voimia.

Se nousee sohvalta ja kohottaa hymyn kasvoilleen, kun mies tulee olohuoneeseen. Mies laskee ateriaboksin ja kukkapaketin käsistään ennen kuin kaappaa sen syliinsä, nostaa ilmaan ja suukottaa kaulaa.

– Sori kun mä olen vähän myöhässä, mies pahoittelee laskiessaan sen alas. – Juttelin yhden vanhan ystävän kanssa ja hain ruokaa. Ja toin sulle kukkia!

– Ei haittaa, se vastaa ja poimii pakkaukset käsiinsä.
– Luin lehteä ja katsoin telkkaria. Kiitos kukista, ihanaa.

– Mun täytyy puhua sun kanssa yhdestä asiasta, mies sanoo ja suuntaa keittiöön, sammuttaa mennessään telkkarin. – Se on aika iso juttu.

Se valitsee kasvoilleen sopivan ilmeen, uteliaan ja innostuneen, sillä miehen ilmaisu paljastaa jutun olevan positiivinen.

– No, mitä? se kysyy ja ottaa kaapista lautasen, asettelee sille ruoka-annoksen take away -boksista ja työntää lautasen hetkeksi mikroon. – Otatko viiniä?

– Kiitos, lasillinen maistuisi. Anna kun mä istahdan, niin jutellaan rauhassa.

Se ottaa jääkaapista tyhjiökorkilla varustetun valkoviinipullon, vetää korkin irti ja kaataa ison viinilasin puolilleen. Aseteltuaan lasin, lämpimän ruokalautasen ja aterimet miehen eteen se ottaa yläkaapista maljakon ja laskee siihen vettä, käärii persikanvärisen ruusukimpun sellofaanista ja laittaa kukat maljakkoon.

– Onpa kauniita, se kehuu asettaessaan maljakon keskelle pöytää.

– Ei niin kauniita kuin sinä, mies hymyilee ja nostaa suuhunsa palasen lohta.

Se istuu itsekin pöydän ääreen ja katsoo miestä ilmeellä, joka kertoo keskittyneestä kiinnostuksesta.

– Salome, mies sanoo sen nimen. – Mitäs sanoisit, jos hankittaisiin vauva?

– Ihmisvauva? se varmistaa. Joskus ihmiset puhuvat myös eläinvauvoista.

Mies nyökkää mutustellen ruokaansa.

– Mä olen miettinyt sitä jo jonkin aikaa, hän sanoo sie maistuaan viinillä suunsa tyhjäksi. – Alan olla siinä iässä, että jos perheen meinaa perustaa, nyt olisi hyvä aika. En mä halua olla mikään harmaa ukko siinä vaiheessa, kun lapset on vasta teinejä.

– Haluatko vauvan minun kanssa? se kysyy.

– Tietysti sun kanssa, rakas, mies sanoo ja hymyilee lempeästi. – En ikinä kenenkään muun kanssa. Käytännössä me tietysti tarvitaan joku muu synnyttämään, mutta siitä tulee meidän yhteinen vauva, sun ja mun. Sitten sä olisit äiti, tykkäisitkö siitä?

– Totta kai, se sanoo painokkaasti, koska mies näyttää toivovan erityisen vahvaa myöntymistä. – Olisi ihanaa olla äiti.

– Mahtavaa! Mun täytyy ottaa tarkemmin selvää asioista, mies innostuu. – Adoptio on niin vaikeaa, että se ei ole ainakaan ensimmäinen vaihtoehto. Vuokrakohtu varmaankin, täytyy katsoa mikä Suomen tilanne on ja missä hinnoissa palvelut liikkuu. Eihän äidin tietenkään ole pakko olla suomalainen, mutta olisi hienoa seurata raskautta muutenkin kuin netin kautta. Ja tietysti men-täisiin synnytykseen mukaan.

Miehen puhellessa se nyökyttelee sopivissa kohdin ja etsii samalla tietoa vauvan hoidosta. Dataa on massiiviset määrät, siitä huomattava osa keskustelupalstojen koke-mustietoa. Sen tehokas prosessori arvioi, luokittelee ja tallentaa informaatiota.

Se havaitsee miehen käden kädellään. Mies nousee ja tulee sen vierelle.

– Voidaanhan me leikkiä, että tehdään oikeasti vauvaa, mies kuiskaa sen korvaan ja kiertää toisen kätensä sen lantiolle.

Miehen tyydytettyä itsensä se käy puhdistautumassa, menee sitten lämmittämään uudelleen aterianlopun ja istuu miehen seurana tämän syödessä.

– Ihmisiltä tietysti tulee kommentteja, mutta ei me

siitä välitetä, eihän? mies kaappii perunakokkareella valko-
viinikastikkeen rippeitä lautaselta.

– Ei tietenkään.

Tv-uutisten äärelläkään mies ei malta olla pohtimatta
ääneen suunnitelmiaan, lopulta hän ottaa kännykän esiin
ja alkaa tutkia kohdunvuokraamisen mahdollisuuksia.

Se selaa omalla yhteydellään paljon nopeammin. Koh-
dunvuokrausta varten löytyy useitakin välitystoimistoja,
neljä kansainvälisesti toimivaa firmaa sekä vapaaehtoisten
ylläpitämä suomalainen palvelu, joka ottaa pienen provi-
sion vasta siinä vaiheessa jos vuokrasopimus solmitaan.
Muut sivustot vaativat aloitusmaksun jo rekisteröitymis-
vaiheessa.

– Kokeillaan tätä kotimaista, mies sanoo tutkittuaan
sivustoja aikansa ja luo käyttäjätunnuksen. – Säästetään
rahat vauvaa varten ja suositaan suomalaista. Sitä paitsi
noista isoista ei ikinä tiedä minkälaisia pakkosynnytys-
farmeja ne on, ihmiskauppaa ja ties mitä. Katsohan, kulta.

Se kumartuu lähemmäs katsoakseen kännykkää
yhdessä miehen kanssa, vaikka on ehtinyt omalla yhtey-
dellään lukea jo koko sivuston läpi.

– Täällä on sellaisiakin jotka toimii samalla munasolun
luovuttajana, mies toteaa. – Eli ei tarvitse sählätä minkään
klinikan kautta koeputkihedelmöitystä. Muumit vaan
mukiin!

– Voihan raskauden saattaa alkuun tavallisellakin
tavalla, se sanoo tarkistettuaan mitä yhteyttä on muu-
meilla, mukeilla ja raskaudella.

Mies katsoo sitä kauhistuneena.

– Enhän mä nyt halua pettää sua ventovieraan ihmisen
kanssa! En *kenenkään* kanssa.

- Mutta ei se olisi vieras, se olisi meidän lapsen äiti.
- Joskus sun järkeily on vähän liiankin järkevää, mies naurahtaa, mutta se havaitsee yhä lievää mielenkuohua.
- Ehkä se lisäisi raskautumisen mahdollisuutta, mutta mulle uskollisuus parisuhteessa on tärkeä juttu. Ja susta tulee lapsen äiti, kohdunvuokraaja on pelkkä synnyttävä.
- Tehdään niin kuin sä katsot parhaaksi, se sanoo rauhoittavaan sävyyn ja silittää miehen hiuksia.
- Haluatko tytön vai pojan? se kysyy havaittuaan tuon kysymyksen toistuvan raskausaiheisilla keskustelupalstoilla.
- Ei sillä ole väliä, mies vastaa. – Tulee mikä tulee, tyttö, poika tai muu, kunhan on terve.
- Mies on hetken vaiti ja nettisivua skrollannut sormi pysähtyy.
- Okei. Vähän noloa, mutta ehkä mä mieluiten haluaisin pojan. Mutta en halua alkaa varmistelemaan sitä millään alkioseulonnalla tai muilla tempuilla. Kumman sä haluaisit?
- Kysymys vaikuttaa miehelle tärkeältä, mutta se ei osaa päätellä toivooko mies sen olevan samaa mieltä vai perustelevan vastakkaisen mielipiteen. Se tutkii taas nettiä, jossa keskustelijoilla on runsaasti kiihkeitä mielipiteitä aiheesta: jotkut kannattavat tulisesti perinteistä tyttö–poika-jakoa ja jompaakumpaa sukupuolta kuka mistäkin syystä, toiset puhuvat laajemmasta valikoimasta, osa kirjoittajista moititii että asiasta ylipäätään esitetään toiveita.
- Se yrittää löytää loogisen vastauksen, joka tyydyttäisi miehen sekä järjen että tunteen tasolla, ja pysähtyy prosessoimaan poikkeuksellisen pitkäksi aikaa. Mitä mies haluaa hänen haluavan?